

ضرورت علنی بودن دادگاه خانم رشنو

عباس عبدي

بالاخره پس از حدود يك ماه بيخبري از خانم رشنو، وي را با كيفرخواستي روانه دادگاه كردند. كيفرخواستي شامل اجتماع و تباني به قصد ارتكاب جرم عليه امنيت کشور از طريق ارتباط با افراد خارج نشين، فعاليت تبليغي عليه جمهوري اسلامي و تشويق مردم به فساد و فحشا. اين اقدامات پس از آن انجام شد كه وي را در يك برنامه تلويزيوني پرانتقاد حاضر كردند و متاسفانه تاكنون حتي به يك مورد از انتقادات عليه چنين برنامه‌اي پاسخي داده نشده است.

رويکرد انتقادي بنده در مواجهه با بازداشت‌هاي اينچنيني قدرتي متفاوت از نقدهاي ديگران است. به نظر من بازداشت و محاکمه وظيفه و حق دستگاه قضايي است...

ولي دستگاه متقابلا در برابر اين حق تكليف هم دارد. برخلاف دستگاه اجرايي كه دستشان در مواردی در اعمال سلیقه باز است قوه قضاييه موظف است كه تمامی اقدامات خود را براساس و مبرر قانون انجام دهد و براي هر اقدامش بايد مستندات قانوني روشني ارايه کند. همچنين معتقدم كه اصل علني بودن دادگاه‌ها نه تنها براي حفظ حقوق متهم ضروري است، بلكه در جرایم عمومي علني بودن امري ضروري است، زیرا چند نتیجه مهم دارد؛ اول اينكه مردم نیز بايد درباره متهم داوري كنند. هم در مورد اصل محكوميت يا تبرئه متهم و هم درباره میزان مجازات محكوم. همچنين احساس مردم نسبت به كيفيت وجود عدالت در جامعه از طريق مشاهده دادرسي‌هاي گوناگون و عادلانه بودن احكام صادره شكل مي‌گيرد. نتیجه ديگر اين محاکمات عيني شدن درك مردم از رفتار مجرمانه است. مردم بايد بدانند چه اقدامي و چرا جرم است به ويژه در مواد قانوني كشدار مثل فعاليت تبليغي عليه کشور يا ارتباط با ديگران. اينها عناويني كشدار هستند كه درك بين‌الادهاني روشني از آنها وجود ندارد. در حقيقت دادگاه‌هاي علني عامل مهمي در تنظيم رفتار افراد هستند. با اين ملاحظات به طور قطع بايد دادگاه اين خانم علني و با حضور وکیل انتخابي و مطابق قواعد دادرسي عادلانه برگزار شود. هيچ توجیهي براي غيرعلني

کردن آن وجود ندارد. اصولاً اعتبار احکام صادره با آشکار بودن دادگاه است (جز موارد بسیار استثنایی) هیچ منطقی برای غیرعلنی کردن وجود ندارد. مردم باید بدانند چه کارهایی مصداق تبلیغ علیه ج.ا.ا. است؟ چه اقدامی امنیت کشور را به خطر می‌اندازد؟ چه اقدامی معرف تشویق به فساد و فحاشاست؟ اگر دادگاه به قانونی و عادلانه بودن رسیدگی خود اعتقاد و اطمینان دارد، باید مردم را هم به این اعتقاد و اطمینان برساند. دادگاه غیرعلنی خلاف این معنا را می‌رساند. باید دادگاه ابتدا توضیح دهد که چرا از این خانم فیلم تهیه و منتشر کردند؟ چه اقداماتی در پرونده بود که منجر به ضرورت بازداشت و زندان انفرادی شده است؟ فساد و فحشا در این اتهام دقیقاً چه مصداقی دارد؟ اگر منظور فقدان روسری است، آیا ملتزم به نتایج این اتهام هستید؟ در این صورت باید همه زنانی را که واجد این وضع هستند به این اتهام محاکمه کرد؟ واقعیت این است که چگونه درباره این پرونده به سرعت همه امور به سرانجام می‌رسد، ولی دریغ از يك پرونده قضایی درباره انواع و اقسام تخلفات گسترده که سال‌های متمادی در گزارش تحقیق و تفحص مجلس از شرکت فولاد مبارکه نوشته شده است؟ گمان نمی‌کنید که یکی از مهم‌ترین علل ایراد چنین اتهاماتی به شهروندان (در صورت وارد بودن) وجود چنین مفاسد و تخلفات کلان مالی است که رسیدگی نمی‌شود؟ امام علی(ع) چند نفر را به اتهامات مشابه این خانم محاکمه کرد و با چند نفر به اتهامات مالی یا حتی کمتر از آن به دلیل تقاضاهای مادی اندک‌تر از این ارقام این تخلفات فرانجومی برخورد کرد؟ آیا گمان نمی‌کنید که همین تفاوت آشکار گویای خیلی از امور است. در هر حال حالا که کیفرخواست این خانم را نوشته‌اید، لازم است با قرار وثیقه آزاد کنید تا حداقل پیش از دادگاه بتوان فهمید که ماجرای او در اصل و در این مدت يك ماه چه بوده است. امیدوارم که حداقل به این خواسته قانونی عمل شود.